

Ірина Терещенко,

мол. наук. співроб.,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

ВИРОБНИЦТВО БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВПЛИВІВ

Стаття присвячена питанням адаптації бібліотечного сервісу до потреб користувачів в умовах глобалізації й поширення інтернет-технологій. Розглядається досвід інформаційно-аналітичних підрозділів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського з виробництва електронних видань і надання до них широкого доступу.

Ключові слова: інформаційні технології, глобалізація, бібліотека, інформаційно-аналітичні продукти.

Істотний прогрес і поширення інформаційних технологій, глобальний характер систем масової комунікації привели до утворення глобального інформаційного простору, який змушує світову спільноту, кожна державу швидко орієнтуватися й адаптуватися в сучасному інформаційному середовищі. Унаслідок зростання обсягів продукуваної та прийнятої інформації дедалі більше зростає потреба людей у достовірній і оперативній інформації. Сучасні інформаційні технології дають змогу неконтрольовано встановлювати інформаційні відносини і впливати на інформаційний простір. Інтернет істотно змінив методи доступу до інформації і її поширення.

Науковці НБУВ, зокрема В. Горовий, В. Попик, Ю. Половинчак, Т. Гранчак, О. Ворошилов, Л. Галаган, Л. Чуприна, С. Горова, а також О. Онищенко присвятили монографічні дослідження перспективам і основним шляхам розвитку націй в умовах посилення глобалізаційних впливів на інформаційному етапі розвитку суспільства; розвитку інформаційної основи сучасної глобалізації, удосконаленню її структури та формуванню методик використання глобальних інформаційних ресурсів в інтересах розвитку соціокультурної сфери України [1, 2].

Метою іншого колективного дослідження науковців було вивчення соціальних інформаційних мереж, їхнього змісту, особливостей розвитку в системі соціальних комунікацій сучасності [3]. Вони також звернули увагу на проблеми актуалізації значення соціальних мереж у суспільному розвитку, зростання необхідності вироблення відповідних технологій і організаційних заходів суспільства й держави для протистояння негативним інформаційним впливам, що здійснюються через інноваційні канали інформаційних обмінів [4]. Зокрема, у праці С. Горової розглядаються проблеми адаптації людини до стрімкого розвитку інфосфери, аналізуються механізми вдосконалення процесу управління інформаційними ресурсами, підвищення ефективності їх використання в суспільній практиці. Вивчення саме цієї проблеми розширює перспективи вдосконалення діяльності бібліотечних установ в умовах глобальної інформатизації [5]. В. Бондаренко у свою чергу окреслила перспективні напрями розвитку форм інтернет-обслуговування в контексті сучасної трансформації бібліотек в універсальні інформаційно-комунікаційні центри в умовах глобалізації [6].

Аналіз праць науковців свідчить про те, що глобальний інформаційний простір і його впливи вносять істотні зміни у відносини користувачів (споживачів інформації) з бібліотекою. Очевидно, що бібліотеки не лише намагаються конкурувати з іншими каналами інформації, а й докладають зусиль, щоб зацікавити користувача новими продуктами та послугами. Отже, питання інформаційного сервісу, інформаційних можливостей бібліотечної системи в інформаційному просторі держави набуває особливої актуальності.

Як констатує О. Онищенко, бібліотеки нині перебувають у перехідному становищі – від переважання традиційних ресурсів і читачів до переважання цифрових ресурсів і шанувальників бібліотеки з-поміж постійних «мешканців» комп'ютерних мереж («нетманів», як кажуть англомовні колеги). Отже, завдання бібліотеки полягає в тому, щоб одночасно продовжувати збирання, накопичення традиційних бібліотечних ресурсів, задовольняти інформаційні потреби традиційних читачів, максимально освоювати новітні інформаційні ресурси і відповідати на запити «цифрового» покоління. Тоді бібліотеки в перехідному періоді вистоять і впевнено ввійдуть у інформаційне середовище. Науковець у свою чергу виокремлює узагальнено такі типи сучасних читачів:

- читач – повний традиціоналіст. Він користується лише традиційними ресурсами та працює в читальних залах бібліотеки;
- читач-традиціоналіст, який частково використовує і новітні ресурси, і працює з бібліотекою також у віддаленому режимі;
- інтернет-читач, який користується переважно електронними ресурсами і віддаленим доступом, але періодично відвідує бібліотеку й працює з традиційними носіями інформації;
- лише інтернет-читач. Завсідник мереж, «нетман». Він працює тільки з електронними ресурсами й лише в режимі віддаленого доступу;
- творець електронних ресурсів. Створює цифрові інформаційні продукти. Може передавати їх до бібліотеки, може користуватися електронним фондом бібліотеки, звичайно, у віддаленому доступі.

Усе це реальні користувачі інформації. І всі вони можуть бути відвідувачами (безпосередньо чи через сайти) бібліотеки. Саме з цієї причини, наголошує науковець, бібліотека повинна формувати розрахований на кожну з цих категорій ресурс і збагачувати форми їх обслуговування [7].

Можемо констатувати, що на сьогодні вже сформувався новий користувач бібліотеки: комп'ютерно грамотний, оснащений мобільними телекомунікаційними приладами, який «бажає брати багато і на відстані» [8]. Потреби сучасних користувачів трансформуються – головними вимогами стають мобільність, мультимедійність, онлайн-доступ, оперативність. При цьому зазначимо, що зростаючий рівень технологічного розвитку дає можливість дедалі повніше задовольняти ці вимоги.

За два роки кількість інтернет-користувачів в Україні зросла майже втричі: станом на 1 липня 2017 р. в Україні було зареєстровано 17,7 млн абонентів мережі Інтернет [9].

За даними дослідження, проведеного компанією TNS Infratest на замовлення Google, з 2013 р. кількість користувачів смартфонів в Україні зросла на 150%. Як наголошується, 35% українців є користувачами смартфонів, тоді як у 2015 р. це було 28%. «Серед молодих людей у віці до 35 років ця цифра ще вища – в цій віковій категорії 72% українців використовують смартфони», – ідеться в дослідженні.

Українці використовують свої смартфони для різних видів активностей. Найпопулярнішими є пошук інформації – 45%, соціальні мережі – 42% і перегляд онлайн-відео – 37%. Дослідження показало, що 85% украї-

нських інтернет-користувачів щодня перебувають у режимі онлайн. При цьому серед молодих людей цей відсоток ще вищий. Так, серед опитаних онлайн-користувачів у віці до 25 років щодня користується Інтернетом 98%, у віці 25–34 років – 93%. Цікаво, що серед інтернет-користувачів, які старші 55 років, щодня заходять в Інтернет 72%.

Згідно з результатами дослідження, у 2016 р. на одного українця в середньому припадає 1,2 підключених до Інтернету пристроїв, що на 58% більше порівнян з 2013 р.

Українці використовують свої смартфони для входу в Інтернет найчастіше для: тільки особистих цілей – 58%, особистих і бізнес-цілей – 30% [10].

Кількість користувачів смартфонів постійно зростає. Міжнародна дослідна компанія Newzoo, що вивчає ринок відеоігор, нарахувала в Україні близько 10 млн користувачів смартфонів станом на квітень 2017 р. Це дало змогу Україні посісти 38 місце в загальному світовому рейтингу ТОП-50 країн за кількістю користувачів смартфонів. При створенні рейтингу враховувалися: рівень економічного розвитку країни, демографія, доля інтернет-користувачів і диференціація доходів. До активних користувачів відносять тих, хто користується смартфоном щонайменше раз на місяць [11].

Мобільні технології змінюють і логіку підходів до виробничих процесів інформаційно-аналітичних структур бібліотек, що можна простежити на прикладі роботи таких підрозділів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, як Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (далі – СІАЗ), Національна юридична бібліотека (далі – НЮБ) і Фонд Президентів України (далі – ФПУ).

Форма подачі матеріалу як у друкованому, так і в електронному вигляді може залежати від потреб та вимог замовника. Але сьогодні можемо говорити про ряд очевидних тенденцій. Одна з них – поступове переорієнтування замовника на продукцію в електронному вигляді. Використання Інтернету, веб-технологій дає такі переваги, як оперативність, що визначається можливістю негайної публікації інформаційно-аналітичних матеріалів, а також доставки їх замовнику; відсутність потреби в тиражуванні; необмежена кількість читачів сайту; порівняно низька собівартість; доступ до архіву; зручність пошуку та збереження інформації; різноманітні форми зворотного зв'язку [12, с. 114].

Треба зазначити, що значна частина продукції СІАЗ спрямована на масового читача і ведеться постійна робота з удосконалення доступу, зокрема дистанційного, до цих матеріалів. Понад 20 найменувань видань СІАЗ і НЮБ щомісяця надходять до фондів НБУВ, ведуться бази даних, що використовуються для задоволення запитів користувачів. У свою чергу, сучасні технології надають можливість використовувати дистанційну форму надання інформаційно-аналітичної продукції замовникам. Відповідні інформаційно-аналітичні матеріали в електронному вигляді надсилаються на електронну пошту понад 900 адресатів у вищих органах центральної влади, в обласних центрах, містах і районах України. На сьогодні СІАЗ обслуговує 1 тис. 947 абонентів серед органів державної влади, економічних структур, наукових установ і громадських організацій. Отже, на основі якісної інформаційно-аналітичної обробки інформації здійснюється комплексне обслуговування, забезпечується зростаюча потреба охоплення нею різних категорій користувачів [6, с. 201].

СІАЗ широко використовує й таку форму дистантного обслуговування читачів, як надання доступу до інформаційно-аналітичної продукції через веб-портал НБУВ у рубриці «Аналітичні матеріали СІАЗ», яка регулярно поповнюється. Видання оприлюднюються на порталі НБУВ, порталі НАН України, на сторінках СІАЗ і НЮБ у соціальних мережах. Спільноти СІАЗ, НЮБ і ФПУ створено в соціальній мережі Facebook. Зокрема, спільнота СІАЗ пропонує для ознайомлення й запрошує до обговорення випусків таких додатків до журналу «Україна: події, факти, коментарі», як інформаційно-аналітичні бюлетені «Соціальні мережі як чинник інформаційної безпеки», «Резонанс», «Шляхи розвитку української науки», а також видання НЮБ «Громадська думка про правотворення». На сторінці спільноти ФПУ представлено анонси подій і звіти про роботу й заходи підрозділу [13].

Зокрема, підготовлений СІАЗ НБУВ інформаційно-аналітичний бюлетень матеріалів ЗМІ «Шляхи розвитку української науки» висвітлює проблеми підвищення ефективності наукової діяльності, реформування української науки, подає інформацію про здобутки вітчизняної науки й досвід розвитку наукових досліджень в інших країнах. Бюлетень «Соціальні мережі як чинник інформаційної безпеки» ознайомлює користувачів з матеріалами з питань перспектив розвитку соціальних мереж,

взаємодії бізнесу й соціальних мереж, з проблем захисту даних, інформаційно-психологічного впливу мережевого спілкування на особистість, маніпулювання в соціальних мережах, використання їх зарубіжними спецслужбами та технології контролю через соціальні мережі.

Практика роботи НБУВ з використання оперативної інформації соціальних медіа та інформації про них показала як важливість і значущість вивчення тенденцій розвитку соціальних медіа, моніторингу швидкоплинних суспільних процесів, що знаходять відбиток у мережах, так і наявність соціального попиту на таку інформацію, потреби різних державних і наукових інституцій у моделюванні розвитку суспільних настроїв на базі дослідження інформації соціальних мереж [4, с. 93].

Також інформаційно-аналітичні матеріали СІАЗ доступні на сайтах Центру досліджень соціальних комунікацій (<http://nbuviar.gov.ua>) і Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (<http://ciaz.ukr>). Зокрема, на сайті СІАЗ завжди є можливість отримати оперативні новини щодо державного управління, правотворення, економіки, політичних партій, суспільного життя, а також інформаційних технологій та інформаційної безпеки. На порталі Центру досліджень соціальних комунікацій представлено інформаційно-аналітичні проекти підрозділів СІАЗ, монографічна література, наукові праці співробітників НБУВ тощо.

Слід зазначити, що постійно зростає кількість відвідувачів сайтів Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади й кількість користувачів соцмереж, які уподобали сторінки підрозділів СІАЗ і поширюють їхні матеріали [13]. Також оновлюваність сторінок підрозділів НБУВ – НЮБ і СІАЗ – становить понад 25 публікацій на тиждень, що можна вважати досить високим показником [14].

Сучасна віртуалізація багатьох сторін суспільного життя, можливість спілкування в режимі реального часу з політиками, членами уряду, експертами й пересічними громадянами (соціальні медіа, прямі ефіри із засідань, інтернет-конференції тощо) наближають аналітика до процесу підготовки, обговорення та прийняття управлінських рішень, що не лише пришвидшує підготовку аналітичного матеріалу, а й дає можливість безпосереднього виходу на об'єкт дослідження, сприяє підвищенню якості аналітичного матеріалу, ефективності роботи інформаційно-аналітичних структур загалом. Таким чином, інформаційно-

аналітичні служби бібліотек мають змогу оперативно реагувати на суспільні процеси й мінімізувати викривлення інформації [12].

Розвиваючи різні напрями роботи із широкою аудиторією, яка представлена в блогах або соціальних медіа, бібліотека має можливість оптимізувати свою діяльність, а також просувати інформаційні та інформаційно-аналітичні продукти і послуги, співпрацювати та налагоджувати контакти з користувачами й замовниками [15].

Треба зауважити, що недостовірною інформація існує в Інтернеті завжди. Найчастіше вона з'являється у сфері новинних ресурсів, що пояснюється їхньою оперативністю й популярністю, отже, і швидким поширенням. Зокрема, соціальні мережі й блоги останнім часом широко використовуються задля поширення недостовірної інформації.

Дедалі частіше пересічні громадяни, що стали свідками певних подій, виступають джерелом інформації для служб новин, надаючи останнім інформацію або ж розміщуючи в Інтернеті коментарі, фотографії чи відео. Певною мірою новини тепер створюються, фільтруються та поширюються непрофесіоналами. Крім того, Веб 2.0 у поєднанні з можливостями стільникового зв'язку дає змогу користувачеві соцмережі стати творцем оперативної інформації про події, учасником яких він став [4, с. 86].

Водночас слід зауважити, що сьогодні глобальний інформаційний простір переповнений низькопробною, неякісною інформацією, що значно ускладнює пошуки якісних ресурсів. Значні обсяги неякісної інформації обумовлені:

- непрофесійністю або ж недостатньою професійністю виробників нової інформації в контексті розвитку інформатизації, забезпечення широкого доступу як до використання, так і продукування нової інформації;
- недотриманням (ігноруванням з певних причин) міжнародних стандартів на інформаційне виробництво;
- низьким технічним рівнем устаткування, на якому здійснюється виробництво нової інформації, що обумовлює низьку якість виготовлення продуктів, введення в інформаційний простір технологічних шумів тощо;
- наявністю в інформаційному просторі шкідливої і ворожої українському суспільству інформації, введення в нього дезінформації й інформації, пов'язаної з кібертероризмом [5, с. 320].

Треба звернути увагу на дані дослідження Інституту Ройтерз, який є найвідомішим у світі міжнародним порівняльним опитуванням щодо звичок у споживанні новин. Цього року для підготовки звіту було опитано понад 70 тис. осіб у 36 країнах. Одне з традиційних запитань, якому приділена увага у звіті, було про вплив соціальних медіа на споживання новин: як часто вони стають «точками входу» до новинного контенту й наскільки їм довіряють.

Основні результати дослідження:

1. Зростання попиту на новини в соціальних мережах вирівнюється на деяких ринках, оскільки месенджери стають популярнішими, оскільки вони є приватнішими і зазвичай не фільтрують вмісту алгоритмічно. Використання WhatsApp у новинних цілях починає конкурувати з рівнем Facebook на численних ринках.

2. Тільки чверть респондентів вважає, що соціальні мережі добре справляються з відділенням фактів від вигадок порівняно із 40% у випадку з новинними традиційними медіа. Дані свідчать, що користувачі відчувають, що поєднання вірусних алгоритмів і відсутності правил сприяє тому, що якість новин є низькою, а фейкові новини швидко поширюються.

3. Майже третина вибірки стверджує, що вони часто або іноді уникають новин. У багатьох випадках це відбувається тому, що новини можуть негативно вплинути на настрої людей. В інших випадках це відбувається тому, що люди не можуть бути впевнені в тому, що новини правдиві.

4. Є нові докази того, що новинним брендам може бути нелегко добитися успіху на платформах. В експерименті, у якому проводилося спостереження за понад 2 тис. респондентів у Великій Британії, дослідники виявили, що хоча більшість із них може згадати, де саме вони знайшли новину (Facebook, Google тощо), однак менше половини можуть згадати назву безпосередньо новинного бренда, коли вони перейшли на матеріал через пошукову систему (37%) і в соціальних мережах (47%).

5. Стосовно пов'язаних із цим розробок спостерігається значне зростання кількості мобільних агрегаторів новин, зокрема Apple News, а також Snapchat Discover для молодшої аудиторії. Використання обох додатків зросло вдвічі за останній рік.

6. Віртуальні асистенти, якими керують за допомогою голосу, такі як Amazon Echo, стають новою платформою для новин, уже випереджаючи смарт-годинники у США і Великій Британії [16].

Узагальнюючи, зазначимо, що джерелом саме достовірної інформації можуть служити інформаційно-аналітичні продукти бібліотек, зокрема Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади, Фонду Президентів України та Національної юридичної бібліотеки НБУВ.

Література

1. *Горовий В. М.* Національні інформаційні процеси в умовах глобалізації : монографія / В. М. Горовий ; відп. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – 334 с.
2. Тенденції впливу глобального інформаційного середовища на соціокультурну сферу України / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – 224 с.
3. Соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – 250 с.
4. Проблеми суспільної безпеки в процесі розвитку соціальних мереж : [монографія] / [В. Попик (кер. проекту), В. Горовий, О. Онищенко та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – 202 с.
5. *Горова С. В.* Особа в інформаційному суспільстві: виклики сьогодення / С. В. Горова ; наук. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2017. – 467 с.
6. *Бондаренко В.* Бібліотечне інтернет-обслуговування: стан та перспективи : [монографія] / Вікторія Бондаренко ; наук. ред. Т. Гранчак ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – 278 с.
7. *Онищенко О. С.* Бібліотека і «цифрове» покоління: нова ситуація, нові форми роботи / О. С. Онищенко // Бібл. вісн. – 2016. – № 5. – С. 3–6.
8. Бібліотека майбутнього [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=469%3Abiblioteka-majbutnogo&catid=8&Itemid=350. – Назва з екрана.
9. За два роки кількість інтернет-користувачів в Україні зростає

майже втричі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zik.ua/news/2017/08/20/za_dva_roky_kilkist_internetkorystuvachiv_v_ukraini_zroslo_mayzhe_vtrychi_1153389. – Назва з екрана.

10. Кількість користувачів смартфонів в Україні зросла на 150% [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2016/09/12/605197>. – Назва з екрана.

11. Україна 38-ма в світі за кількістю користувачів смартфонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://watcher.com.ua/2017/05/17/ukrayina-38-ma-v-sviti-za-kilkistyu-korystuvachiv-smartfoniv>. – Назва з екрана.

12. *Чуприна Л. А.* Оперативна інтернет-інформація як чинник розвитку інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек України (кінець XX – початок XXI ст.) : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : спец. 27.00.03 / Леонід Андрійович Чуприна ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – 248 с.

13. *Терещенко І.* Бібліотека і мобільні технології: тенденції та можливості [Електронний ресурс] / І. Терещенко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. – Київ, 2015. – Вип. 41. – С. 560–572. – Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/naukprazi/41.pdf>. – Назва з екрана.

14. *Струнгар В. В.* Статистичний підхід до вивчення комунікації бібліотеки і користувача через соціальні медіа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/strungar_v._v._the_statistical_approach_to_studying_of_communication_of_library_and_the_user_through_social_media.pdf. – Назва з екрана.

15. *Терещенко І.* Бібліотечні продукти та послуги в соціальних медіа / І. Терещенко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. – Київ, 2013. – Вип. 36. – С. 217–224.

16. Про фейки, політичну поляризацію та (не)довіру до медіа. Звіт-2017 Інституту Ройтерз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/research/pro_feyki_politichnu_polyarizatsiyu_ta_nedoviru_do_media_zvit2017_institutu_royterz. – Назва з екрана.

References

1. Horovyi, V. M. (2015) Natsionalni informatsiini protsesy v umovakh hlobalizatsii [National information processes in the conditions of globalization]. Kyiv [in Ukrainian].
2. Onyshchenko, O. S., Horovyi, V. M., Popyk, V. I. et al. (2013). Tendentsii vplyvu hlobalnoho informatsiinoho seredovyshcha na sotsiokulturnu sferu Ukrainy [Trends in global information environment impact on socio-cultural sphere Ukraine]. Kyiv [in Ukrainian].
3. Onyshchenko, O. S., Horovyi V. M., Popyk V. I. et al. (2013). Sotsialni merezhi yak chynnyk rozvytku hromadianskoho suspilstva [Social networks as a factor in the development of community-based society. Kyiv [in Ukrainian].
4. Popyk, V., Horovyi, V., Onyshchenko, O. et al. (2015). Problemy suspilnoi bezpeky v protsesi rozvytku sotsialnykh merezh [The problem of social security in the development of social networks]. Kyiv [in Ukrainian].
5. Horova, S. V. (2017). Osoba v informatsiinomu suspilstvi: vyklyky sohodennia [A Person in the Information Society: Challenges of the Present]. Kyiv [in Ukrainian].
6. Bondarenko, V. (2016) Bibliotechne internet-obsluhovuvannia: stan ta perspektyvy [Library Internet service: present and prospects]. Kyiv [in Ukrainian].
7. Onyshchenko, O. S. (2016). Biblioteka i «tsyfrove» pokolinnia: nova situatsiia, novi formy roboty [Library and «digital» generation: new situation, new forms of work]. *Bibliotechnyi visnyk – Library Bulletin*, no 5, pp. 3–6 [in Ukrainian].
8. Biblioteka maibutnoho [Library of the Future]. *nbuviap.gov.ua*. Retrieved from http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=469%3Abiblioteka-majbutnogo&catid=8&Itemid=350 [in Ukrainian].
9. Za dva roky kilkist internet-korystuvachiv v Ukraini zrosla maizhe vtrychi [For two years, the number of Internet users in Ukraine has increased almost threefold]. *zik.ua*. Retrieved from http://zik.ua/news/2017/08/20/za_dva_roky_kilkist_internetkorystuvachiv_v_ukraini_zrosla_mayzhe_vtrychi_1153389 [in Ukrainian].
10. Kilkist korystuvachiv smartfoniv v Ukraini zrosla na 150% [Number

of smartphone users in Ukraine increased by 150%]. *epravda.com.ua*. Retrieved from <https://www.epravda.com.ua/news/2016/09/12/605197> [in Ukrainian].

11. Ukraina 38-ma v sviti za kilkistiu korystuvachiv smartfoniv [Ukraine is 38 th in the world by the number of smartphone users]. *watcher.com.ua*. Retrieved from <http://watcher.com.ua/2017/05/17/ukrayina-38-ma-v-sviti-za-kilkistiyu-korystuvachiv-smartfoniv> [in Ukrainian].

12. Chupryna, L. A. (2013) Operatyvna internet-informatsiia yak chynnyk rozvytku informatsiino-analitychnoi diialnosti bibliotek Ukrainy (kinets XX – pochatok XXI st.) [Operational Internet information as a factor in the development of information and analytical libraries Ukraine (the end of XX – beginning of XXI century)]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

13. Tereshchenko, I. (2015). Biblioteka i mobilni tekhnolohii: tendentsii ta mozhlyvosti [Library and Mobile Technology: Trends and Opportunities]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 41, pp. 560–572. Retrieved from <http://nbuviap.gov.ua/images/naukprazi/41.pdf> [in Ukrainian].

14. Strunhar, V. V. Statystychnyi pidkhid do vyvchennia komunikatsii biblioteky i korystuvacha cherez sotsialni media [A statistical approach to studying communication between the library and the user through social media]. *seanewdim.com*. Retrieved from http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/strungar_v._v._the_statistical_approach_to_studying_of_communication_of_library_and_the_user_through_social_media.pdf [in Ukrainian].

15. Tereshchenko, I. (2013). Bibliotichni produkty ta posluhy v sotsialnykh media [Library products and services in social media]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 36, pp. 217–224 [in Ukrainian].

16. Pro feiky, politychnu poliaryzatsiiu ta (ne)doviru do media. Zvit-2017 Instytutu Roiterz [About fake, political polarization and (not)trust in the media. Report-2017 of the Royers Institute]. *osvita.mediasapiens.ua*. Retrieved from http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/research/pro_feyki_politychnu_polyarizatsiyu_ta_nedoviru_do_media_zvit2017_institutu_royterz [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.10.2017.

Iryna Tereshchenko,

Junior Researcher Associate,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

Production of Library and Information Products in the Conditions of Global Informational Influences

The article deals with the questions of library service adaptation to users' needs in the conditions of globalization and Internet technologies spreading. The demands of modern users are transformed. The basic requirements are: mobility, multimedia, online access, and efficiency. Creation of a «mobile society» contributes to significant changes in the activity of libraries. Forms of libraries become more diverse.

The experience of information and analytical departments of the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine in production of electronic publications and provision of wide access to them is covered. In general, information and analytical products of libraries can serve as the source of the most reliable information.

Keywords: information technologies, globalization, library, informational and analytical products.